nieuws

"Coöperaties moeten de landbouw redden"

nieuws

De afgelopen jaren moesten de coöperatieve en intercommunale bedrijven het in onze contreien afleggen tegen de privésector in heel wat domeinen, en dit onder zware druk van de Europese Unie. Alleen de landbouwcoöperatieven bleven overeind en dat is geen toeval, schrijft journalist Guy Van Den Broek in een opiniestuk in De Tijd.

23 JULI 2009 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:08

Lees meer over:
landbouw algemeen
beleid

De afgelopen jaren moesten de coöperatieve en intercommunale bedrijven het in onze contreien afleggen tegen de privésector in heel wat domeinen, en dit onder zware druk van de Europese Unie. Alleen de landbouwcoöperatieven bleven overeind en dat is geen toeval, schrijft journalist Guy Van Den Broek in een opiniestuk in De Tijd.
De afgelopen jaren moesten de coöperatieve en intercommunale bedrijven het in onze contreien afleggen tegen de privésector in domeinen zoals energie, afval, communicatie, vervoer en post, en dit onder zware druk van de Europese Unie. Alleen de landbouwcoöperatieven bleven in Europa overeind en dat is lang geen toeval, schrijft journalist Guy Van Den Broek in een opiniestuk in De Tijd. Coöperaties moeten de landbouw redden, klinkt het zelfs.
Na de recente golf van boerenbetogingen kan Van Den Broek alleen maar vaststellen dat de herintroductie van de vrije markt in het Europees landbouwbeleid op een steeds groter verzet van landbouwers stuit. De hele sector voelt zich getroffen, van melkveehouders en varkensboeren tot fruitkwekers en aardappeltelers, ook al genoten die sectoren in het verleden niet dezelfde mate van marktafscherming.
"Het volatiele van de markt staat haaks op de nood aan continuïteit op een landbouwbedrijf", analyseert Van Den Broek. "Een koe moet elke dag gemolken

worden, een rijpe oogst moet worden geplukt, ongeacht de prijs op de markt". De volgende vraag die zich dan stelt, is hoe de prijs kan gestabiliseerd worden bij een inelastische vraag. "Alleen een aanbodsturing kan dat, en het gebeurt best in een coöperatief systeem".

"Het is dan ook niet toevallig dat de coöperaties in de Europese landbouwsector weer springlevend zijn. Eigenlijk zijn ze nooit helemaal weggeweest. Geen enkele economische sector is zo coöperatief georganiseerd als de landbouw, zelfs in hartje Noordwest-Europa. Meer nog, sinds het uitbreken van de crisis medio 2008 genieten ze een nooit geziene aantrekkingskracht", stelt Van Den Broek vast.

Dat de vrije markt niet het ideale kader is, komt goed tot uiting in de melkveesector. "Slechts even hebben de boeren de vrijemarktprincipes de hemel in geprezen. Vlak na de afschaffing van de prijsondersteuning door Europa schoot de melkprijs als gevolg van schaarste plots de hoogte in. Boeren die extra investeerden op basis van die hoge prijs, werden inmiddels zwaar afgestraft door de markt".

Een aantal melkveehouders had zijn lidmaatschap van de coöperatieve melkerij opgezegd, omdat de vrije markt zoveel meer bood. "Nu blijken die coöperatieven, zoals Milcobel in België, de beste buffer tegen de crisis. Maar ze sluiten de rangen en laten nog nauwelijks nieuwe leden toe", merkt Van Den Broek.

De varkenshouderij is veel minder coöperatief georganiseerd, en dus gaat de meerwaarde na versnijding nooit naar de varkenshouder. De vleesprijs wordt nu al jaren kunstmatig laag gehouden op de kap van die varkensboer. "Nu ook de financiële reserves van de varkenshouders stilaan opgesoupeerd zijn, komt ook voor deze sector het vrijemarktprincipe in het gedrang. Maar een spontane aanbodsturing is niet zo eenvoudig, want boeren zijn ook individualisten".

In de aardappelsector werd recent de United Potato Growers opgericht. De telervereniging met nu al 350 leden is goed voor 15 procent van het Belgische aardappelareaal. Marktstudies hebben uitgewezen dat één procent productiedaling tot zes procent hogere prijzen leidt. Of de poging tot krachtenbundeling in deze sector zal slagen, valt echter nog af te wachten. "Het initiatief zal pas succes hebben als meer telers zich aansluiten. Het areaal is dit jaar nog gegroeid, waardoor de prijzen fors zullen dalen".

Dan staat de groente- en fruitsector een stap verder, met zijn coöperatieve veilingen. "De veiling is wel richtinggevend, maar heeft niet het prijsmonopolie. Grote aankopers zoals distributiebedrijven beschikken over andere kanalen om ook naast de veiling aan te kopen. Veilingen bouwen immers minimumdrempels in. Als de prijs

daaronder zakt, worden die partijen groenten en fruit weggeschonken aan goede doelen. De coöperatie schenkt haar leden zo een minimumprijs".
Op het hoogtepunt van de economische crisis klinkt de roep naar marktsturing weer luid en duidelijk. Europa wil die rol echter niet langer op zich nemen, bleek uit de reacties na de protestacties in Brussel, Luxemburg en Straatsburg. "Maar niets belet de landbouwsector die sturende rol zelf in te vullen en hun oude coöperaties weer nieuw leven in te blazen", besluit Van Den Broek.

Bron: De Tijd

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada